

Protokoll, fört vid Åbo Akademi-
kommittés sammanträde den 18 juni
1917 kl. 7 e.m., å Teaterfoyern.
Närvarande följande medlemmar av
kommittén ävensom donatorer: ordf.
dr. W. Stadius, kommerseråden E. och M.
Dahlström, bankdirektör E. Schyberg-
son, redaktör R. Colliander, bankdirek-
tör J. Lönnblad, hovrättsnotarien G. J.
Arrhenius, godsegaren E. Dahlström,
professor M. G. Schybergson, direktör
F. Helsingius, ingenjör B. Grönblom,
direktör E. Grönblom, prof. C. von
Bonsdorff, prof. L. Strähle, dr. G. A.
Tollet, konsul Alfr. Jacobsson, fri-
herre R. Carpelan, adjunkten S. Johans-
son, prof. A. Rindell, godsegaren C. J.
Dahlström, magister Svante Dahlström,
friherre T. Carpelan, magister E.
Holmberg, direktör O. Rosenqvist, fil.
mag. O. Andersson samt vid protokollet
undertecknad von Wendt.

§ 1.

Ordföranden, dr. W. Stadius, hälsade de närvarande
välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 2.

Föredrogs det av den vid föregående sammanträde
valda kommittén utarbetade förslaget till Stiftelse-
urkund för Åbo Akademi (Litt. A.)

De närvarande beslöto, efter en kort diskussion,
att den i urkunden åsyftade delegationen skulle väl-
jas efter det att urkunden av donatorerne underteck-
nats och vunnit stadfästelse. Åbo Akademikommitté
skulle vid uppgåendet i delegationen fatta beslut

om densamma därjämte ville i sin tidigare gestaltning fortsätta sin verksamhet.

§ 3.

Härefter upptogs till diskussion det av en speciell kommitté utarbetade betänkandet av den 1 juni rörande den blivande akademiens gestaltning (Litt.B)

Betänkandet gav anledning till en livlig diskussion, som drog ut till kl. 11 på kvällen. Av de olika yttrandena framgick, att såväl kommittén som utom densamma stående talare voro ense om att förslaget betecknade en kompromiss. I akademifrågan hade framlagts så många olika projekt, att det vore omöjligt att utarbeta ett akademi-förslag, som skulle fullt tillfredsställa alla. Det hade för kommittén varit nödvändigt att ge upphov åt något, som betecknade något centralt och som kunde i möjligaste mån tillfredsställa olika krav.

Bland de kritiska uttalanden, som gjordes emot förslaget, må här nämnas en uttalad uppfattning gående ut på att man i strävandet att skapa något, som egde de vidsträcktaste utvecklingsmöjligheter, gått för långt. En större enhetlighet och koncentration hade varit av nöden. Även riktades anmärkningar emot såväl de olika sektionsförslagen, vilkas konstruktion hos några talare väckte kritik, som mot de enskilda lärostolarna. Den åsikt hade sålunda företrädare, som gick ut på att den matematisk-fysiska sektionen var lagd alltför mycket med tanke på utbildandet av lärare; dess syfte borde göras mera praktiskt och avse att möjliggöra utbildning av praktiskt verksamma vetenskapsmän och tekniska krafter, som bland annat kunde deltaga i arbetet för utnyttjandet av vårt lands naturtillgångar. I sådant avseende rekommenderades inrättandet av professorer i exempelvis kemisk teknologi och metallurgi, medan lärostolen i geologi och mineralogi kunde få vika.

Diskussionen rörde sig även om man borde inrätta en professur i nordisk historia eller i allmän historia, om skapandet av lärostolar i svenska

språket och i svensk litteratur var absolut påkallat o.s.v. I sistsagda punkt hävdades emellertid med kraft av olika talare, att den svenskspråkiga akademien man ärnade få till stånd i Åbo självfallet borde upptaga lärostolar i svenska språket och litteraturen.

Diskussionens allmänna riktning var emellertid på grund av det övervägande antalet uttalanden att betänkandet lade en god grund för vidare utveckling.

Mötet beslöt också uttala sin anslutning till betänkandets allmänna grunddrag - det vill säga upprättandet av de tre sektionerna och de studieriktningar de innebära - lemnande åt den blivande delegationen att skrida till ytterligare beredning och precisering av förslaget till akademins gestaltning.

§ 4.

Till behandling upptogs förslaget om grundandet av ett akademiskt förlagsföretag i Åbo. Efter en kort diskussion beslöto de närvarande att förslaget ytterligare skulle beredas genom expertgranskning, varpå detsamma bordlades till ett följande sammanträde.

Till expertnämnden utsågos hrr Lönnblad och G.J. Arrhenius, vilka jämte publikationsutskottet skulle ytterligare bereda frågan.

§ 5.

Med hänsyn till den blivande reorganisationen av hela akademi-företaget beslöt Akademi-kommittén att de hittillsvarande funktionärerna skulle kvarstå intill dess omgestaltningarna skett, detta sålunda innebärande en ajournering i denna punkt av årsmötet.

§ 6.

Att jämte ordföranden justera detta protokoll utsågos professor L.Strähle och fil.mag. Sv.Dahlström.

In fidem

Ernst von Wendt.

Justerat: 10 oktober 1917.

Svante Dahlström. Lennart Strähle.